

**YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ELEKTRİK ENERJİSİ
ÜRETİMİ AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ
ALT KOMİSYON RAPORU**

01/06/2009

Esas No: 2/340

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA**

Kütahya Milletvekili Soner AKSOY ve 5 Milletvekili tarafından hazırlanarak 14/11/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/11/2008 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonunuza havale edilen (2/340) esas numaralı “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”; Komisyonunuzun 22/04/2009 tarihinde yaptığı 3 üncü Birleşimde, Hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı M. Hilmi GÜLER ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, T.C. Merkez Bankası, Türkiye Kalkınma Bankası ile ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür. Teklifin geneli üzerindeki görüşmeleri müteakiben verilen önerge doğrultusunda. Teklifin daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile diğer kurum ve kuruluşların çalışmalarından da yararlanılabilesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon: 28 ve 30 Nisan 2009 ile 5. 6. 20 ve 21 Mayıs 2009 tarihlerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu kapsamlı çalışmalar sonucunda yapılan değerlendirmelerle çalışmalarını tamamlamıştır.

Teklifin Çerçeve 1 inci maddesi; son yıllarda yatırımlarında ciddi artışların yaşandığı “çöp gazı” kavramı ile birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesi amacıyla

oluşturulan "YEK destekleme mekanizması"nın ve bu mekanizmanın işlerliğini sağlayacak "PMUM", "YEK toplam bedeli" ve "ödeme yükümlülüğü oranı" kavramlarının birinci fıkraya bent olarak; 5346 sayılı Kanunda geçmekle birlikte tanımlanmamış kavramlar için genel kanun niteliğindeki 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunundaki anlamların geçerli olacağına ilişkin fıkranın 5346 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenmesi amacıyla ilaveler yapmak suretiyle kabul edilmiştir.

Teklifin Çerçeve 2 nci maddesi: 5346 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde değişiklik öngörmekle birlikte maddenin birinci fıkrasının ilk cümlesinde herhangi bir değişiklik yapılmaması dikkate alınarak, sadece ikinci cümlesinin değiştirilmesi ve fıkraya yeni cümle eklenmesi yönünde madde çerçevesi değiştirilmiştir. Ayrıca birinci fıkranın ikinci cümlesi, yenilenebilir enerji kaynak alanlarının belirlenmesi sırasında ilgili kurum ve kuruluşların görüşünün alınması ile söz konusu alanların derecelendirilmesi imkanının eklenmesi amacıyla değiştirilmiş, eklenen son cümlede ise belirlenen alanların imar planlarına işlenmek üzere ilgili mercilere bildirilmesi konusunda EİE yerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevlendirilmesi amacıyla değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Teklifin Çerçeve 3 üncü maddesinin görüşmeleri sırasında; yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla kaynak türleri itibariyle sağlanacak tarife desteğinde, fiyat ve süreler ile ödemeye ilişkin usul ve esasları içeren YEK destekleme mekanizmasına tabi olmaya ilişkin şartların 5346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmesini ve bu kapsamda Kanuna bir cetvelin eklenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bunun üzerine aşağıdaki hususlar çerçevesinde düzenlemeler yapılmıştır:

- Öncelikle söz konusu mekanizmaya tabi olmak isteyenlerin; YEK Belgesi ve lisans alması, 31/12/2015 tarihinden önce üretim tesislerinin işletmeye girmesi ve her yıl 31 Ekim tarihinden önce EPDK'ya başvuruda bulunması gerekmektedir. Yeni tesislerin yapımını özendirme amacıyla mekanizmada öngörülen süreler tesislerin işletmeye girdiği tarihten itibaren başlayacaktır. Ancak mekanizmaya tabi olanlar yılı içerisinde mekanizma dışına çıkamayacaklardır.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimi sırasında kesintisiz üretimin sağlanması için kurulan, fosil yakıtlarla desteklenen üretim yapıları hibrit üretim tesisi olarak adlandırılmaktadır. Bunlardan yoğunlaştırılmış güneş enerjisi ile birlikte fosil yakıtları kullanan hibrit üretim tesislerinde, sadece yoğunlaştırılmış güneş enerjisinden üretilen elektrik enerjisi mekanizma kapsamında değerlendirilecektir.

- Mekanizmaya tabi olanlar tarafından üretilen elektrik enerjisinin tamamı, iletim veya dağıtım sistemine verilmeleri suretiyle mekanizma kapsamında belirlenmiş tarifeler üzerinden satın alınır. PMUM; mekanizmaya tabi olanların her biri tarafından iletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarı ile tarifeleri çarparak, üreticilerin her birine ödenecek YEK bedelini ve bunların toplamı olan YEK toplam bedelini fatura tarihindeki TCMB döviz alış kuru üzerinden Türk Lirası cinsinden belirler. Ayrıca yine PMUM, aynı fatura dönemi için nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan tedarikçilerin elektrik satış piyasasındaki paylarını (tedarikçinin tüketicilerine sattığı elektrik enerjisi miktarı/tedarikçilerin tamamının tüketicilere sattığı toplam elektrik enerjisi miktarı) yani ödeme yükümlülüğü oranını belirler. Ancak bu oranın hesaplanması sırasında ikili anlaşmalarla veya başka yollarla mekanizmaya tabi olmaksızın satılan elektrik enerjisi miktarı hesaplamalara dahil edilmez. Çünkü aksi halde YEK toplam bedeli ile ödeme yükümlülüğü oranının çarpılması sonucunda her bir tedarikçinin ödeme yükümlülüğü tutarı belirlenmesi sırasında adaletsiz bir dağılım ortaya çıkabilecektir. Tedarikçilerden toplanan tutar ise daha önceden belirlenmiş olan YEK bedeli dikkate alınarak üreticilere dağıtılır.

- 31/12/2015 tarihinden sonra işletmeye girecek üretim tesislerinin mekanizmaya tabi olamayacakları dikkate alınarak, yatırımcının önünü görebilmesinin teminen 31/12/2011 tarihinden itibaren yenilenebilir enerji kaynaklarının tümüne dayalı üretim tesisleri için uygulanacak tarife ve süreleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecektir. Ayrıca mekanizma kapsamında yer almayan yenilenebilir enerji kaynakları için de tarife ve süreleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

- Son olarak mekanizmaya tabi olmak istemeyenlerin serbest piyasada elektrik enerjisi satış hakları önceden de olduğu gibi saklı tutulmuştur.

Yukarıda anlatılan hususlar çerçevesinde kamuoyunun bilgilendirilmesi ve ikincil mevzuatın hazırlanması konusunda sorumlu kurum ve kuruluşlar da belirlenerek Çerçeve 3 üncü madde yeniden düzenlenmiştir.

4628 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf olarak kurulacak yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerine ilişkin başvuru, izin, denetime ilişkin teknik ve mali usul ve esasların düzenlenmemiş olması nedeniyle yatırımların gerçekleşmediği ifade edilmiştir. Bunun üzerine öncelikle bu alandaki ikincil mevzuat eksikliğini giderilmesi konusunda sorumlu kamu kurum ve kuruluşlarının belirlenmesi, ikinci olarak da özellikle hidroelektrik üretim tesisleri için gerekli olan su kullanım hakkının verilmesinde bürokrasinin azaltılması amacıyla

DSİ'nin ilgili taşra teşkilatı ve ilgili dağıtım şirketinin uygun görüşü alınmak kaydıyla il özel idarelerinin yetkilendirilmesi kararlaştırılmıştır. İkinci olarak 4628 sayılı Kanunun ilgili hükmü gereğince kendi ihtiyaçları için elektrik enerjisi üretenlerin ihtiyaç fazlasını dağıtım sistemine vermelerine ilişkin hususların düzenlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda fotovoltaik güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri hariç diğer tesis tiplerinin YEK destekleme mekanizmasındaki fiyat ve sürelerden faydalanabilmelerine olanak tanınması kabul görmüştür. Diğer taraftan fotovoltaik güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerine belli şartlar dahilinde daha yüksek tarifenin uygulanmasının, ülkemizin güneş enerjisi potansiyelinin kullanılmasını kolaylaştıracağı ve konutlarda güneş enerjisinden elektrik üretiminin maliyetlerin yüksek olmasından kaynaklanan engellerinin ortadan kaldırılmasına imkan sağlayacağı vurgulanmıştır. Bunun üzerine fotovoltaik güneş enerjisine dayalı elektrik üretenlerden aylık üretimi 3000 kWh'den az olanlar için 35 Euro cent/kWh, 3000 kWh ile 6000 kWh arasında olanlar için 30 Euro cent/kWh alım fiyatının uygulanması ve PMUM tarafından ödenecek YEK bedelinin hesaplanması sırasında da bu tarife fiyatlarının esas alınması kabul edilmiştir. Ayrıca kendi ihtiyaçları için yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretenlerin dağıtım sistemine verdikleri ihtiyaç fazlasının ilgili dağıtım şirketince alınması zorunlu tutulmuş ve bu kapsamda sisteme verilen elektrik enerjisi YEK destekleme mekanizması kapsamında ilgili dağıtım şirketince sisteme verilmiş olarak kabul edilmiştir. Böylelikle kendi ihtiyacı için üretim tesisi kurma hem tarife desteği ile hem de ihtiyaç fazlası için sağlanan alım garantisi ile desteklenmiş olmaktadır. Üçüncü olarak ülkemizdeki bitkisel veya hayvansal atık yağların elektrik enerjisi üretimi suretiyle değerlendirilmesi sırasında, kurulu gücü 500 kilovattın altındaki biyokütle enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinin çok düşük verimli çalışmalarına rağmen YEK destekleme mekanizmasındaki tarife desteği nedeniyle başlangıçta cazip bir yatırım yolu olabileceği, ancak ilerleyen zamanda hem yatırımcı hem de tüketiciler açısından bir çok olumsuz sonucun ortaya çıkabileceği belirtilmiştir. Bunun üzerine atık yağların kullanıldığı biyokütle enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinin muafiyetli üretim yapabilmeleri ve YEK destekleme mekanizmasına tabi olabilmeleri için asgari kurulu güç kapasitesinin 1000 kilovatt olması kararlaştırılmıştır. Yukarıda anlatılan 4628 sayılı Kanun kapsamında lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf olarak elektrik üretimine ilişkin hususların tamamının 5346 sayılı Kanuna "Muafiyetli üretim" başlıklı 6/A maddesi olarak eklenmesi kabul edilmiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde kullanılan mekanik veya elektromekanik teçhizat büyük ölçüde ithal edilmektedir. Tarife desteği ile ülkemizin yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim potansiyelinin hayata geçirilmesi

sırasında, ihtiyaç duyulacak türbin, jeneratör ve benzeri diğer teçhizatın ülkemizde üretilmesi sanayimiz açısından hem teknoloji transferine hem de istihdam artışına imkan verecektir. Belirtilen nedenlerle 31/12/2015 tarihinden önce işletmeye giren yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerinde kullanılan teçhizatın yurt içinde üretilmesi halinde, rakamları ve parçaları gösterir II sayılı cetvel gereğince ilave bir ödemenin de yapılması kararlaştırılmıştır. Söz konusu ödemeye ilişkin usul ve esasların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenmesi, 31/12/2015 tarihinden sonra bu konuya ilişkin hususların ise Bakanlar Kurulunca belirlenmesi ile birlikte yerli katkı ilavesine ilişkin düzenlemelerin 5346 sayılı Kanuna "Yerli ürün kullanımı" başlıklı 6/B maddesi olarak eklenmesi kabul edilmiştir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimi sırasında kesintisiz üretimin sağlanmasını ve üretim tesislerinin kurulu güç kapasitelerinin tamamını dolduracak şekilde iletim veya dağıtım sistemine elektrik enerjisi verebilmesini teminen, söz konusu tesislere ek kapasite kurabilme imkanının tanınması kabul edilmiştir. Ek kapasite kurulurken; sahanın etkin bir şekilde kullanımını ve diğer yatırımcıların engellenmemesini sağlamak için bu tesisler için lisanslarında belirlenen sahanın dışına çıkılmamasının, iletim sisteminde sorunların ortaya çıkmaması için de işletme anında sisteme verilen gücün lisanslarında belirtilen kurulu gücü aşmamasının gerektiği ifade edilmiştir. İkinci olarak yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin, kesintisin üretim gerçekleştirememelerine rağmen kurulu güçleri esas alınarak sistem kullanım tarifesi ödedikleri ve sistem kullanım tarifelerinin yüksek olduğu ülkemizin batısında ve güneyinde yer almaları nedeniyle iletim veya dağıtım sistemi kullanım tarifesinin indirimli olarak ödemelerinin gerektiği ifade edilmiş ve bunun üzerine sistem kullanım tarifelerini işletmeye girdikleri tarihten itibaren on yıl süreyle yüzde doksan indirimli olarak ödemeleri kararlaştırılmıştır. Son olarak lisans başvurularının değerlendirilmesi sırasında bağlantı görüşünün oluşturulurken; yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerine öncelik tanınması ve bunlardan otoprodüktör lisansı için başvuruların kendi mülkiyetindeki trafo merkezinin de dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Ek kapasite, sistem kullanım tarifelerinde indirim ve lisans başvurularının değerlendirilmesine ilişkin hususların 5346 sayılı Kanuna "Diğer hususlar" başlıklı 6/C maddesi olarak eklenmesi kabul edilmiştir.

5346 sayılı Kanuna eklenmesi kabul edilen 6/A, 6/B ve 6/C maddeleri ile 6/B maddeyle ilişkili ekli II sayılı cetvelin tek bir çerçeve madde içerisinde düzenlenmesi kararlaştırılmış ve bunun üzerine yukarıda sözü geçen düzenlemeleri içeren Çerçeve 4 üncü maddenin Teklife eklenmesi kabul edilmiştir.

Teklifin Çerçeve 4 üncü maddesi ile 5346 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde geçen "2011" ibaresinin "2015" olarak değiştirilmesi suretiyle ödenecek bedellere ilişkin yüzde seksenbeş oranındaki indirimin süresinin 5346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde öngörülen değişikliğe paralel olarak uzatılması öngörülmektedir. Ancak 5346 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde "2011" ibaresi yer almamakla birlikte üçüncü fıkrasında "31/12/2012" ibaresi bulunmaktadır. Ayrıca, sözkonusu üçüncü maddenin uygulanması sırasında enerji nakil hatlarına ilişkin belirsizliklerin giderilmesi amacıyla "enerji nakil hatlarından" ibaresinden önce gelmek üzere "TEİAŞ ve dağıtım şirketlerine devredilecek olan da dahil" ibaresinin eklenmesinin ve işletme döneminin ilk on yılı için uygulanan teşviğin ilk onbeş yıl için uygulanmasının gerektiğinin ifade edilmesi üzerine üçüncü fıkranın ilk cümlesinin tamamen değiştirilmesi benimsenmiştir. İkinci olarak; çevrenin korunması anlayışı çerçevesinde doğal sit alanlarının 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı ile tabiatı koruma alanlarının 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, muhafaza ormanlarının 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, yaban hayatı geliştirme sahalarının 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu, özel çevre koruma bölgeleri ile içme ve kullanma suyu koruma alanlarının 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince belirlendiği ve korunduğu belirtilerek söz konusu alanlarda yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretim tesislerinin kurulmasında çeşitli hukuki engellerle karşılaşıldığı ifade edilmiştir. Söz konusu alanlara zarar vermeksizin bu alanlarda çevreyle uyumlu teknolojilere sahip elektrik üretim tesislerinin kurulmasının, ülkemiz enerji kaynaklarının etkin bir şekilde kullanımı açısından önem taşıdığı da vurgulanmıştır. Kurulacak tesisler için 2872 sayılı Kanun gereğince alınması gereken ÇED raporlarının olumlu bir şekilde sonuçlandırılabilmesi için, yukarıda belirtilen alanların korunmasından sorumlu ilgili birimlerin olumlu görüş vermesinin ön koşul olarak konulması gerektiği ifade edilmiştir. Bunun üzerine doğal sit alanlarında ilgili koruma bölge kurulunun, yukarıda sayılan diğer alanlarda ise ilgili Bakanlığın olumlu görüşü alınmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesislerinin kurulmasına izin verilmesine ilişkin fıkranın 5346 sayılı Kanunun 8 inci maddesine eklenmesi kabul edilmiştir. Son olarak 4706 sayılı Kanunun ek 2 ncı maddesi gereğince Hazinesin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için alınan irtifak hakkı veya kullanma izni bedellerine ilave olarak, bu alanlarda yürütülen faaliyetlerden elde edilecek tüm hâsılatın yüzde biri oranında Hazine payı alınmaktadır. Söz konusu alanlara ilişkin kullanma izni ve irtifak hakkı bedellerinin yüzde seksenbeş indirimli uygulanması da dikkate alınarak, bu alanlardaki tesislerin hasılat üzerinden ödedikleri Hazine payının da

kaldırılması gerektiği belirtilmiştir. Bunun üzerine 4706 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi hükümlerinin 5346 sayılı Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri için uygulanmayacağına ilişkin fıkranın 5346 sayılı Kanunun 8 inci maddesine eklenmesi kararlaştırılmıştır. Yukarıda belirtilen hususların Teklifin Çerçeve 4 üncü maddesine eklenmesi suretiyle Çerçeve 5 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Elektrik enerjisi üretimi faaliyetinde bulunanların kanunlarda öngörülen yükümlülüklerini ihlal etmeleri halinde aynı nitelikteki yaptırımlara tabi tutulması gereğinin ifade edilmiştir. Bunun üzerine; 4628 sayılı Kanunun yaptırımlara ve usulüne ilişkin 11 inci maddesi ile 5346 sayılı Kanunun 6 ncı ve yeni eklenen 6/A maddesi arasında atıf yoluyla bağlantının kurulmasını sağlayacak şekilde, 5346 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin yeniden düzenlenmesine ilişkin düzenlemenin Teklife Çerçeve 6 ncı madde olarak eklenmesi kabul edilmiştir.

Teklif ile 5346 sayılı Kanunda çok kapsamlı değişikliklerin yapılmış olmasının, Teklifin kanunlaşması ile yaşanabilecek karışıklıkların önlenmesini sağlayacak geçiş dönemini düzenleyen geçici bir maddenin 5346 sayılı Kanuna eklenmesi zorunluluğu vurgulanmıştır. Bu kapsamda; 2009 yılı sonuna kadar 5346 sayılı Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrik enerjisinin alımı sırasında halen yürürlükte olan düzenlemenin korunmasının, yani Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatının geçerli olması kararlaştırılmıştır. Ayrıca yeni gelen düzenlemelerle ilgili olarak birçok yönetmeliğin çıkarılması gerektiği, ancak söz konusu yönetmeliklerin çıkarılmasındaki gecikmelerin yapılan kanun değişikliklerinin uygulamaya aktarılmasındaki süreci uzatabileceği belirtilmiştir. Bunun üzerine 5346 sayılı Kanunun 6, 6/A ve 6/B maddelerinde çıkarılması öngörülen yönetmeliklerin Teklifin kanunlaşarak yürürlüğe girmesinden itibaren 3 ay içerisinde yayımlanması gereği benimsenmiştir. Belirtilen hususları 5346 sayılı Kanuna geçici 5 inci madde olarak eklenmesini öngören maddenin Çerçeve 7 nci madde olarak Teklife eklenmesi kabul edilmiştir.

Teklifin; yürürlüğe ilişkin 5 inci maddesi 8 inci madde, yürütmeye ilişkin 6 ncı maddesi 9 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Raporumuz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına saygı ile arz olunur.